

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžr/57/2016
Identifikačné číslo spisu: 3013200167
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Hatalová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:3013200167.4

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Z. F., bytom L., zastúpeného JUDr. Jánom Legerským, advokátom, so sídlom Nám. sv. Anny 25, 911 01 Trenčín, proti žalovanému Okresnému úradu Trenčín, so sídlom Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín, za účasti: 1/ PharmDr. C. S., bytom L., 2/ I. F., bytom O., t. č. bytom XX J. XX X X. X, Veľká Británia, zastúpeného opatrovníkom Z. F., bytom L., 3/ Ing. J. G., bytom Z., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Xo 12/2012 zo dňa 17. januára 2013, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/24/2013-121 zo dňa 2. decembra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/24/2013-121 zo dňa 2. decembra 2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia napadnuté rozhodnutie žalovaného č. Xo 12/2012 zo dňa 17.01.2013, ktorým potvrdil rozhodnutie Správy katastra v Trenčíne sp. zn. X-46/10-2 zo dňa 01.10.2012 a odvolanie žalobcu zamietol, podľa § 250j ods. 2 písm. e) zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

V odôvodnení krajský súd uviedol, že je jednoznačne toho názoru, že konanie vo veci chybného zápisu je zaťažené procesnými chybami, ktoré mohli mať za následok nezákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného. Prvostupňový správny orgán si síce v priebehu správneho konania ustálil okruh účastníkov, medzi ktorými bol i I. F.. Ako bolo v priebehu súdneho konania zistené, tento sa od roku 2008 nezdržiava na území Slovenska, ale žije aj so svojou rodinou v Anglicku. Napriek uvedenej skutočnosti, správne orgány pri doručovaní zásielok adresovaných I. F. aplikovali fikciu doručenia v zmysle ustanovenia § 24 ods. 2 Správneho poriadku. Ficcia doručenia v zmysle ustanovenia § 24 ods. 2 Správneho poriadku je aplikovateľná len v prípade, ak sa adresát v mieste bydliska zdržiava. Uvedená podmienka v prípade I. F. splnená nie je, pretože tento sa na adrese bydliska na Slovensku od roku 2008 nezdržiava, pretože aj so svojou rodinou od roku 2008 žije v Anglicku. Pokiaľ teda správne orgány voči I. F. uplatnili fikciu doručenia podľa § 24 ods. 2 Správneho poriadku, učinili tak v rozpore so zákonom a

konanie tým zaťažili vadou, ktorá môže mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia.

Ďalším pochybením, ktoré môžu mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia je otázka samotného začatia konania vo veci chybného zápisu a v nadväznosti na to oprávnenie správneho orgánu konanie zastaviť podľa ust. § 30 ods. 1 písm. d) Správneho poriadku. Ako vyplýva z § 18 Správneho poriadku, konanie sa začína buď na návrh účastníka konania alebo na podnet správneho orgánu. O začatí konania správny orgán upovedomí účastníkov konania, túto povinnosť však správny orgán nemá voči tomu, kto podal návrh na začatie konania. Prvostupňový správny orgán opakovane žalobcovi oznamoval začatie správneho konania, pričom v oznámení výslovne uviedol, že správny orgán zahájil konanie, príp. zahájil nové konanie, čo sa nedá vyložiť inak len tak, že predmetné konanie vo veci chybného zápisu bolo začaté z podnetu správneho orgánu.

Vychádzajúc zo záveru, že predmetné konanie vo veci chybného zápisu bolo začaté z podnetu správneho orgánu, neprichádza potom do úvahy zastavenie konania podľa § 30 ods. 1 písm. d) Správneho poriadku. Z povahy veci totiž vyplýva, že zastavenie konania podľa ustanovenia § 30 ods. 1 písm. d) Správneho poriadku prichádza do úvahy len v prípade, že konanie je začaté na návrh účastníka konania, keď zastavenie konania je sankciou za to, že účastník konania, ktorý podal návrh na začatie konania, neodstránil vady svojho podania a v konaní nie je možné ďalej pokračovať.

Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy dospel krajský súd k záveru, že rozhodnutie žalovaného, prvostupňové rozhodnutie ako i konanie, ktoré mu predchádzalo je zaťažené procesnými vadami spôsobujúcimi nezákonnosť rozhodnutia žalovaného.

Krajský súd po prieskume zákonnosti napádaného rozhodnutia a procesného postupu predchádzajúceho jeho vydaniu konštatoval, že správny orgán I. stupňa ako i žalovaný sa v rámci svojej rozhodovacej činnosti dopustili viacerých procesných pochybení majúcich za následok nezákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného. S poukazom na túto skutočnosť krajský súd podľa § 250j ods. 2 písm. e) O.s.p. zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Úlohou správneho orgánu v ďalšom konaní bude -rešpektujúc príslušné procesnoprávne i hmotnoprávne predpisy - vyššie vytknutú vadu vo svojom ďalšom konaní odstrániť, znova vo veci rozhodnúť tak, aby jeho rozhodnutie zodpovedalo zákonu, vrátane riadneho odôvodnenia.

O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania.

Vo včas podanom odvolaní žalovaný navrhol odvolaciemu súd, aby rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odvolaní uviedol, že zásielky adresované I. F. boli správne orgánu vracané poštou ako nedoručené z dôvodu neprevzatia v odbernej lehote. Ak skutočnosť, že I. F. sa už dlhšiu dobu nezdržoval na adrese, na ktorú mu správne orgány doručovali do vlastných rúk určené písomnosti vyšla najavo až po skončení konania pred správnymi orgánmi obidvoch stupňov, potom túto skutočnosť nie je možné považovať za porušenie zákona zo strany správnych orgánov.

K tvrdeniu krajského súdu, podľa ktorého konanie bolo začaté z podnetu správneho orgánu žalovaný uviedol, že z obsahu administratívneho spisu jednoznačne vyplýva, že žalobca sa svojim podnetom zo dňa 09.07.2009 na správnom orgáne domáhal, aby boli opravené údaje týkajúce sa nehnuteľností zapísaných na meno jeho matky. Toto podanie však správny orgán vybavil ako bežné podanie. Zmena nastala až po zásahu Okresnej prokuratúry Trenčín, ktorá proti postupu správneho orgánu vydala upozornenie prokurátora. Až po zásahu prokurátora prvostupňový správny orgán začal vybavovať podanie žalobcu ako návrh na začatie katastrálneho konania. Je preto podľa názoru žalovaného zrejme, že správny orgán nemal žiadny úmysel a ani dôvod údaje katastra opravovať a konanie o oprave chyby bolo správnym orgánom začaté na základe podania žalobcu, ktoré najprv správny orgán nepovažoval za návrh na začatie konania, ale po doručení upozornenia prokurátora, ktorý toto podanie za návrh na začatie konania označil, bolo vybavené v konaní upravenom katastrálnym zákonom a zákonom o správnom konaní vydaním rozhodnutím vo veci.

Žalobca vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že považuje napadnutý rozsudok krajského súdu v celom rozsahu za vecne správny a zákonný a odvolacie námietky žalovaného považuje za celkom neopodstatnené, a preto navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a jednomyselne dospel k záveru, že rozhodnutie je potrebné zrušiť, nakoľko konanie krajského súdu trpí vadami, ktoré mohli mať vplyv na jeho vecnú správnosť, a preto rozhodol podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. v spojení s § 221 ods. 2 O.s.p. tak, že napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 247 ods. 1 O. s. p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. konanie sa začína na návrh účastníka konania alebo na podnet správneho orgánu.

Podľa § 30 ods. 1 písm. d) zákona č. 71/1967 Zb. správny orgán konanie zastaví, ak účastník konania na výzvu správneho orgánu v určenej lehote neodstránil nedostatky svojho podania a bol o možnosti zastavenia konania poučený.

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bolo rozhodnutie krajského súdu, ktorým zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného č. j. Xo 12/2012 zo dňa 17.01.2013.

Preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu uplatnenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia.

Z obsahu súdneho a administratívneho spisu má odvolací súd za preukázané, žalobca podal na Správu katastra Trenčín dve žiadosti o opravy chyby v katastrálnom operáte zo dňa 09.07.2009, doručené Správe katastra dňa 16.07.2009 a dňa 28.07.2009, na ktoré Správa katastra Trenčín odpovedala listom zo dňa 31.07.2009. Teda podania vybavil ako bežné podanie a nepovažoval ich ako návrh na začatie konania podľa § 59 ods. 1 písm. a) zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 162/1995 Z.z.“)

Dňa 14.07.2010 bolo doručené na Správu katastra Trenčín upozornenie prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín č. Pd 124/10-3 zo dňa 07.07.2010, v ktorom poukázal na nezákonný postup Správy katastra Trenčín pri vybavovaní žiadosti o opravu chýb v katastrálnom operáte vedenej pod č. B/2009/00743, B /09/823, ktorým bolo porušené ust. § 59 ods. 1 písm. a), ods. 3, ods. 5 zákona č. 162/1995 Z.z., § 1, § 46, § 47 zákona č. 71/1967 Zb. Podľa § 28 ods. 2 písm. g) zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 153/2001 Z.z.“) okresný prokurátor navrhol meritórne a v súlade s právnymi predpismi ukončiť konanie o žiadosti o oprave chýb

v katastrálnom operáte č. B/09/823 a s poukazom na ust. § 29 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z.z. je správa katastra povinná vybaviť upozornenie prokurátora bez zbytočného odkladu, najneskôr do 30-tich dní od jeho doručenia a zároveň v tej istej lehote informovať prokurátora o prijatých opatreniach.

Z administratívneho spisu ďalej vyplýva, že rozhodnutím Správy katastra Trenčín č. X 46/10-2 zo dňa 01.10.2012, ako prvostupňovým správnym orgánom, konanie o oprave chyby v súbore popisných informácií na liste vlastníctva č. XXXX v katastrálnom území J. podľa § 30 ods. 1 písm. d) ako aj § 46 zákona č. 71/1967 Zb. zastavil.

V rozhodnutí uviedol, že Správa katastra Trenčín vo veci dňa 25.04.2012 vydala rozhodnutie o prerušení konania z dôvodu doplnenia pôvodného návrhu na opravu chyby. Z dôvodu nejednoznačnej odpovede žalobcu doručenej správe katastra dňa 18.05.2012 bol žalobca opätovne vyzvaný listom dňa 13.02.2012 o jednoznačné vyjadrenie a spresnenie svojho návrhu. Dňa 04.07.2012 bolo správe katastra doručené podanie žalobcu, v ktorom bol však naďalej uvedený nejednoznačný spôsob opravy. Z dôvodu, že žalobca jednoznačne neuviedol, akým spôsobom má byť vykonaná oprava doterajších údajov zapísaných na LV č. XXXX v k. ú. J., nebolo možné v konaní pokračovať, a preto konanie zastavil.

Na odvolanie žalobcu žalovaný rozhodnutím č. j. Xo 12/2012 zo dňa 17.01.2013 prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu potvrdil a odvolanie zamietol.

Po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu dospel odvolací súd k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zrušiť.

Odvolací súd sa nestotožnil so záverom krajského súdu, podľa ktorého konanie bolo začaté z podnetu správneho orgánu. Z administratívneho spisu je zrejmé, že žalobca sa svojim podaním zo dňa 09.07.2009 na Správu katastra Trenčín domáhal opravy zápisu v katastri nehnuteľností. Toto podanie však Správa katastra vybavila ako bežné podanie, ale následne prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín upozornil na nezákonný postup Správy katastra a nariadil jej, aby vec meritórne rozhodla. Z uvedeného dôvodu je tak zrejmé, že Správa katastra nemala žiadny úmysel sama vo veci konať, ale vo veci začala konať na základe podnetu žalobcu v spojení s upozornením prokurátora.

S poukazom na § 18 zákona č. 71/1967 Zb. odvolací súd dodáva, že správne konanie sa môže začať dvoma spôsobmi, a to na základe návrhu účastníka konania alebo z úradnej moci (ex officio). Ak ide o konanie na návrh, konanie sa začne dňom, keď sa podanie účastníka doručilo správne orgánu príslušnému konať. Z predmetnej vety vyplývajú najmä dve skutočnosti: podanie musí byť doručené správne orgánu príslušnému vo veci konať (nie akémukoľvek správne orgánu), ale súčasne z predmetnej normy nevyplýva, že podanie musí byť úplné. V praxi sa preto môže vyskytnúť niekoľko situácií: napríklad úplné a správne podanie je doručené nepríslušnému správne orgánu - v tomto prípade sa konanie nezačne dňom doručenia podania na tento správny orgán (nepríslušný správny orgán bude musieť podanie postúpiť príslušnému správne orgánu, a až keď podanie dôjde príslušnému správne orgánu, vtedy sa začne správne konanie), ďalej napríklad neúplné podanie je doručené správne orgánu, ktorý je príslušný vo veci konať. V takomto prípade je konanie riadne začaté, a to aj vtedy, ak podanie nebolo úplné alebo obsahovalo vady. Táto skutočnosť „len“ zakladá zákonnú povinnosť správneho orgánu vyzvať účastníka konania na odstránenie väd podania (resp. pomôcť mu pri ich odstraňovaní).

Na základe vyššie uvedeného odvolací súd konštatuje, že konanie o oprave chyby v katastri nehnuteľností bolo začaté na návrh účastníka konania, a to podaním zo dňa 09.07.2009.

Odvolací súd sa však stotožnil so záverom krajského súdu, podľa ktorého správne orgány nesprávne aplikovali fikciu doručenia pri doručovaní zásielok pre účastníka konania 2/. S poukazom na § 24 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. odvolací súd uvádza, že uvedené ustanovenie upravuje tzv. náhradné doručenie, resp. fikciu doručenia písomnosti, teda predpoklad, že písomnosť sa považuje za doručenú aj v prípade, že to tak v skutočnosti nie je a adresát sa o písomnosti nedozvedel. Na to, aby mohla nastať zákonná

fikcia doručenia písomnosti do vlastných rúk, musí byť splnených niekoľko predpokladov:

- adresát v mieste doručenia nebol zastihnutý,
- adresát sa v mieste doručenia zdržiaval,
- doručovateľ adresáta vhodným spôsobom upovedomil, že písomnosť príde znovu doručiť v určený deň a hodinu,
- nový pokus o doručenie zostal bezvýsledný,
- písomnosť doručovateľ uložil na pošte a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomil.

V prípade, že nie je splnená niektorá, čo i len jedna z uvedených podmienok, nemôže nastať fikcia doručenia. Podmienkou, že adresát sa v mieste doručenia zdržiava, sa rozumie, že adresát je prítomný na území obce (mesta), ktorú uviedol ako adresu na doručovanie písomností (spravidla trvalý pobyt, u právnickej osoby sídlo) a má možnosť sa reálne oboznámiť s oznámeniami doručovateľa. Zdržiavaním sa v mieste doručenia nemožno rozumieť najmä prípady, ak je adresát na dlhodobej služobnej ceste, v zahraničí, je hospitalizovaný a pod.

Zo súdneho konania vyplýva, že účastník konania 2/ sa na území SR nezdržiava od roku 2008, teda na území SR sa nezdržiaval už pred podaním návrhu na začatie konania. Z uvedeného dôvodu podmienka zdržiavania sa v mieste bydliska splnená nebola, a preto nebolo možné uplatniť voči účastníkovi konania 2/ fikciu doručenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s ohľadom na uvedené skutočnosti napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 221 ods. 2 O.s.p.

V ďalšom konaní krajský súd vec opätovne rozhodne, a to vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.